

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

використовуючи інформаційно-комунікаційні технології, наочний, роздавальний матеріал соціокультурного забарвлення.

Список використаної літератури

1. Берегова О.М. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість? Київ: НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2006. 388 с.
2. Березенська Л., Сіваєва Н. Як сформувати лексичну складову соціолінгвістичної компетенції: алгоритм для вчителя. Іноземні мови в навчальних закладах. 2017. № 1. С.118-120.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наукова редакція українського видавництва Доктор педагогічних наук, професор С.Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

Денисюк Ольга Вікторівна

здобувачка вищої освіти 1 року навчання за другим (магістерським) рівнем історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», м. Рівне

Науковий керівник: к.пед.н., доц. І.Ф. Будз

НАВЧАННЯ ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОГО ЧИТАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В 5-МУ КЛАСІ

Мета вивчення іноземної мови взагалі, і практична мета вивчення цього предмету зокрема, довгий час зводилася до розвитку усно-мовленнєвих умінь. Інші види мовленнєвої діяльності вважалися такими, що сприяли навчанню, і вводилися до навчальної програми лише після тривалого усного вступного курсу, що призводило до методів навчання читання та письма залежно від рівня сформованості вмінь усного мовлення.

Потреба суспільства в кваліфікованих фахівцях з усної та письмової форм іншомовного спілкування призвела до наукової роботи, яка демонструє можливість вивчення зв'язків між різними видами мовленнєвої діяльності з самого початку вивчення іноземної мови, що з одного боку, зумовлювало незалежність у розробці кожного з них, а з іншого боку, вони повинні були використовувати однакову лексико-граматичну базу.

Напрямок 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

У зв'язку з цим останніми роками численні лінгводидактичні дослідження присвячено проблемі навчання читання та письма як самостійної та рівноцінної мовленнєвої діяльності (О.Б.Бігич, В.М.Жуковський, Н.В.Лисанова, Р.Ю.Мартінова, С.Ю.Ніколаєва, К.І.Онищенко, В.М.Плахотник, Г.В.Рогова, С.В.Роман, С.К.Фоломкина) [3, с.10].

На нашу думку, навчання читання має задовольняти потреби учнів, які на практиці застосовують набуті на уроці знання з іноземної мови; збільшувати час спілкування учнів з іншомовним матеріалом і формувати навички самостійної роботи в процесі вивчення іноземної мови; урізноманітнювати та розвивати навчання іншим видам мовленнєвої діяльності, особливо усного мовлення. Адже чим більше читає учень, тим досконаліше його усне мовлення.

Необхідність передавати прочитану інформацію іншим, а також здатність переосмислювати інформацію, отриману під час читання, а також здатність учнів аналізувати та обговорювати націлює на розгляд навчання читання не лише як рецептивного, але й репродуктивного і продуктивного видів діяльності. Перше виражається в розумінні прочитаного, тобто здатності його переказу рідною мовою, друге – у запам'ятовуванні прочитаного, тобто здатності його переказу іноземною мовою, третє – в переосмисленні й аналізі прочитаного, тобто здатності продукування власного усного і писемного мовлення на підставі прочитаного. Все це зумовлює необхідність навчання читання у співвідношенні з іншими видами мовленнєвої діяльності, а також індивідуалізованих методів навчання учнів читання іноземною мовою, тобто розвитку навичок читання.

Теоретичною основою такої методики мають бути не лише певні методичні принципи навчання читання іноземною мовою, а й загальнодидактичні закономірності та принципи побудови будь-якого процесу навчання. Вони є запорукою оптимізації та успіху навчання [2, с.20].

Ознайомлювальне читання – це визначення головних і другорядних проблем послідовності змісту, розуміння основної інформації тексту до 75%. Схематично цей вид читання позначають як процес сприйняття текстової інформації «по діагоналі» з фрагментарним зануренням у текст. Результатом ознайомлювального читання є вільний і вибірковий переказ, план тексту, короткий зміст.

Особливостями ознайомлювального читання є висока швидкість ознайомлення з усім текстом, точність розуміння основного змісту та найважливіших деталей.

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

У процесі ознайомлювального читання переслідуються такі комунікативні цілі:

- визначення теми, яка розглядається в тексті, і проблеми, які в ньому розглядаються;
- про що саме йдеться в тексті, пов'язаному з проблемою;
- підкреслення головної думки;
- виділяти найважливіші факти й опускати другорядні;
- висловлювати своє ставлення до прочитаного [2, с.21].

Учні повинні розуміти основний зміст тексту та розуміти отриману інформацію залежно від рівня своїх знань та зацікавленості. Під час опрацювання тексту учнів слід вчити виконувати такі дії:

- прогнозувати зміст за заголовком або за початком тексту;
- здогадуватися про значення незнайомих слів за контекстом, словотвірними елементами, подібністю до слів рідної мови чи слів, утворених конверсією;
- ігнорувати деякі незнайомі слова, які не заважають зрозуміти основний зміст;
- визначати змістові частини тексту та зв'язки між ними;
- під час читання використовувати доступні мовні коментарі, виноски, словники та довідники, якщо необхідно, щоб зрозуміти основний зміст тексту.

Для уточнення розуміння учнями основної інформації тексту проводяться такі види вправ:

- Прочитайте заголовок (початкові речення) і скажіть, про що текст може повідомити інформацію.
- Дати відповіді на запитання вчителя за основним змістом (допускається відповідь рідною мовою).
- З кількох запропонованих учителем заголовків виберіть найбільш підходящий.

Напрям 5. Актуальні тенденції лінгводидактики.

- Послухайте твердження та виправте неправильні (які не відповідають змісту).
- Виберіть із кількох малюнків ті, які ілюструють зміст тексту.
- Виберіть правильні відповіді на запитання за основним змістом.
- З оціночних суджень виберіть те, що відповідає думці читача про прочитаний текст, проблему.
- Коротко передайте основний зміст тексту рідною мовою.
- Висловіть свою думку щодо змісту тексту та оцініть його (рідною мовою) [1, с.10].

Перевірка розуміння прочитаного здійснюється за допомогою завдань такого типу:

- відповідати на запитання вчителя щодо основної інформації тексту;
- відповідати на питання про важливі деталі;
- сказати, чи узгоджується подана вчителем інформація з інформацією, яку учні отримали з тексту;
- знаходити факти/одиниці семантичної інформації, подані вчителем у тексті, інші вправи пошукового характеру;
- проходити альтернативний тест, тест з вибором відповідей тощо.

Причина недостатньої ефективності методики навчання іншомовного читання полягає в недооцінці загальнодидактичних засад і вимірів процесу навчання іншомовного читання, а також у тому, що цей процес розглядається лише з точки зору лінгводидактичних і методичних характеристик.

Список використаної літератури

1. Гріневич І.І. Психологічні особливості сприймання фабульних текстів іноземною мовою. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім.К.Д.Ушинського / Збірник наукових праць. Одеса: ПДПУ ім.К.Д.Ушинського. 2018. №4. С.10-12.
2. Панасюк В.О. Навчання ознайомлювального читання під час вивчення іноземної мови. Англійська мова та література. 2018. №6 С.20-22.